

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2016. december 29.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

KEZEDRE BÍZOM LELKEMET

Énekek: 121; 608

Alapige: Zsoltár 31

Az éneklőmesternek, Dávid zsoltára.

Te benned bízom, Uram! Ne szégyenüljek meg soha; igazságoddal szabadíts meg engem. Hajtsd hozzám füledet, hamar szabadíts meg; légy nékem erős kőszálam, erődített házam, hogy megtarts engem. Mert kősziklám és védőváram vagy te; vezess hát engem a te nevedért és vezérelj engemet. Ments ki engem a hálóból, amelyet titkon vetettek nékem; hiszen te vagy az én erősségem. Kezedre bízom lelkemet, te váltasz meg engemet, oh Uram, hűséges Isten. Gyűlölöm a hazug hiúságok híveit, és az Úrban bízom én. Hadd vigadjak és örüljek a te kegyelmednek, amiért meglátod nyomorúságomat és megismered a háborúságokban lelkemet; és nem rekesztesz be engem ellenség kezébe, sőt tágas térre állatod lábaimat. Könyörülj rajtam, Uram, mert szorongattatom; elsenyved a búbánat miatt szemem, lelkem, testem. Mert bánatban enyészik életem, és sóhajtasban múlnak éveim; bűnöm miatt roskadoz erőm, és kiasznak csontjaim. Temérdek üldözőm miatt csúfsággá lettem, kivált szomszédaimé, és ismerőseimnek félelmévé; akik az utcán látnak, elfutnak tőlem. Töröltettem, akár a halott, az emlékezetből; olyanná lettem, mint az elroshadt edény. Mert hallottam sokak rágalmát, iszonyatosságot mindenfelől, a mint együtt tanácskoztak ellenem, és tervezték, hogy elrabolják lelkemet. De én benned bízom, Uram! Azt mondom: Te vagy Istenem. Életem ideje kezeden van: szabadíts meg ellenségeim kezéből és üldözőimtől. Világosítsd meg orcádat a te szolgádon, tarts meg engem jóvoltodból. Uram, ne szégyenüljek meg, mivelhogy hívlak téged; a gonoszok szégyenüljenek meg és pusztuljanak a Seolba. A hazug ajkak némuljanak el, amelyek vakmerően szólnak az igaz ellen, kevélységgel és megvetéssel. Mily bőséges a te jóságod, amelyet fentartasz a téged félőknek, és megbizonyítasz a te benned bízókon az embe-

rek fiai előtt. Elrejtéd őket a te orczádnak rejtekében az emberek zendülései előtt; sátorban őrzöd őket a perpatvarkodó nyelvektől. Áldott az Úr, hogy csodálatossá tette kegyelmét rajtam, mint egy megerősített városon! Én ugyan azt gondoltam ijedtemben: Elvettettem szemeid előtt; de mégis, meghallgattad esedezéseimnek szavát, mikor kiáltottam hozzád. Szeressétek az Urat mind ti ő kedveltjei; a híveket megőrzi az Úr és bőven megfizet a kevélyen cselekvőknek! Legyetek erősek és bátorodjék a ti szívetek mindnyáján, akik várjátok az Urat!

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, ennek az esztendőnek az utolsó hétközi istentiszteletén is imádunk téged, és hódolunk előtted. Áldunk, hogy a gyülekezet közösségében lehetünk együtt az esztendő utolsó napjain is. Köszönjük, Urunk, a sok ígét, amelyet adtál az ünnepek során, és hisszük, hogy az újesztendőben is ugyanezt készülsz tenni. Számunkra egyedül a te ígéd által lehet veled személyes közösségünk, hiszen Szentlelked élővé teszi számunkra. És köszönjük, hogy így vagy jelen nemcsak itt a templomi közösségben, hanem hazamenve innen a családban, a munkahelyen.

Köszönjük, Urunk, amikor a te ígéd az életünkben is valóban úgy látszódik, mint ami igazolja: mi bízunk benned és megtart a kegyelem. Bocsásd meg, Urunk, hogyha nem ígéd szerint éltünk. Bocsásd meg, Urunk, ha az ünnepek utáni feladatok vagy a terhek, gondok, hétköznapi nehézségeink eltántorítottak az engedelmességtől. De köszönjük, Urunk, hogy most is áll a kegyelem. Köszönjük, hogy a köszöntés ígében is igazoltad: mindörökké megtartod a tiedet.

Azokért a testvéreinkért könyörgünk, akik betegen fekszenek betegágyon otthon vagy a kórházban, de idegondolnak. Őket is tölthesse be, Urunk, a te jelenléted öröme és a közösség szeretete.

Kérünk, hogy szólj hozzánk személyesen, és amit mondasz, segítsd cselekedni is majd hazamenve innen.

Ámen.

Igehirdetés

Ennek a zsoltárnak a 6. verséből idézett az Úr Jézus a kereszten mondott utolsó mondatával, szavával, Lukács evangéliuma 23. részének 46. verse szerint. A kereszthalál megváltó művét beteljesítő szabadító Urunk, Jézus utolsó szava volt tehát. Ezután kileheli lelkét, és utána már a temetés körülményei leírása, majd a feltámadott Jézus cselekszik. Mindenképpen jelzi tehát az Úr Jézus életében beteljesített tény is ennek a zsoltárnak a fontosságát. A magyarázatos Károli Biblia jegyzetében az volt írva, hogy ennél a zsoltárnál nem írta le mélyebben a szenvedő hívő embernek, a szenvedő Isten népének a reménységét, és a reménysége bizonyosságát egyik zsoltár sem. A felirat is ez, hogy a reménység meg nem szégyenít a Károli-fordítású Bibliában.

A reménység meg nem szégyenít gondolat ugyanis azt jelzi, a reménység szóban is benne van, hogy valami még jövőbeni, közel vagy távoli jövőbeni. S

hogy meg nem szégyenít, az pedig azt jelzi, hogy úgy tűnik a jelenben, mintha megszégyenítene. A jelen körülményei, a láthatók, mintha megszégyenítenék az Urat, mert az Úr szolgáját vagy az Úr népét illeti szégyen. De ez nem így van, és ez a zsoltár megvallja, hogy miért is.

Ebben a zsoltárban minősítetten a 10-19. versekig, tehát ott a közepén, elmondja Dávid, a zsoltáros a helyzetét, hogy miért van nehézségek között. Itt mindenképp kiderül az, hogy az ellenség bántalmazza őt, és ezt vizsgáljuk majd először, a helyzetét. De az egész zsoltár bemutatja, hogy ebben a nagyon nehéz helyzetében is Dávid miért is és hogyan bízhat, reménykedhet az Úrban. A gondolatok egyszerűek, hiszen ezekhez hozzá vagyunk szokva más bibliai történeteken keresztül is.

Most a hangsúlyát abban is szeretné felragyogtatni, hogy Jézus mégis csak ebből a zsoltárból idézve beszélt az élete utolsó pillanatában, pillanataiban. Nézzük meg tehát majd az Úr Jézus életében is, hogy mindezek hogyan is valósultak meg.

Remélem a hosszabb felolvasásból is – ha esetleg nem olvastuk el még a napi csendességünk során ezt az ígét – kiderült, hogy nemcsak nehéz körülményről beszélt Dávid, hanem bűnről is. Ezért jutott eszembe Dávidnak az az élethelyzete, ami Absolon fia lázadásakor következett be, mert ott a legnehezebb körülmények között kellett tapasztalnia ennek a zsoltárnak az igazságát, hogy az ellenség titkon vagy nyíltan összeesküdik, még a legközelebbi barátai is barátaivá válnak az ellenségnek, és ellene támadnak, és átérzi ennek a rettenetes fájdalmát, szenvedését. Szeme, szíve, egész lénye, teste is szinte belebetegszik abba, lelkileg és testileg is nagyon nehéz helyzetben van azért, mert összeesküdtek ellene.

Amikor Absolon lázadt, emlékszünk, ez azért is következhetett be, mert Dávid vétkezett Betsabéval, és Isten megmondta neki, hogy a családjában lesznek nagyon nagy bajok, mert te vétkeztél ellenem. Ezért gondoltam itt megemlíteni, hogy ha az Absolon története előttünk van, egy édesapa számára milyen rettenetes szenvedés lehet az, amit átél Dávid.

Fontos azonban, és ez látszik abban a történetben is, hogy nem elkeseredett reménytelenséggel szól a zsoltáros, hanem őszinte szívvel, fájdalmas érzésekkel, ugyanakkor teljes bizonyossággal és bizalommal. A 14. versben van leginkább kifejtve, hogy mi is a legnagyobb fájdalma, és ezt követi a 15. versben a bizalom: „Mert hallottam sokak rágalmát, iszonyatosságot mindenfelől, amint együtt tanácskoztak ellenem, és tervezték, hogy elrabolják lelkemet. De én benned bízom, Uram! Azt mondom: Te vagy Istenem.” Elhangzik a fájdalmas helyzetelemzés, „de én benned bízom, Uram, azt mondom: Te vagy Istenem.” Dávid is tehát látja: lehet, hogy ez a helyzet, mintha megszégyenülne az Úr embere, de te vagy az Istenem.

Jézus hogyan élte ezt át? Jézus helyzete látszólag teljesen kilátástalan volt, hiszen amikor ezt a zsoltár idézte, akkor már készült bekövetkezni a biológiai halála. Ne felejtjük el, hogy Jézus is azért szenvedett ott a kereszten, mert az ellenségek bántották őt – most a megváltó művének a bűnös, gonosz emberek

részéről való igazsága szempontjából. És azt sem szabad elfelejteni, hogy a Biblia a halált ellenségnek nevezi, utolsó ellenségnek. Jézus készül az utolsó ellenség támadására. És ekkor idézi ezt a zsoltárt. Ő is ki kell, hogy mondja, hogy az ő lelke nem soká kiszáll a testéből, tehát meg fog halni, és ez nem könnyű halál, rettenetes kínhalál.

Ezt most azért szeretném aláhúzni, mert ha fáj is lelki testvéreink, hívó testvéreink halála, meghalása, de ha az könnyebb, olyan megnyugvások, békességek, akkor könnyebb nekünk is egy kissé ebben megnyugodni. De hogyha olyan testvéreknek az agóniáját láttuk, tapasztaltuk, akiket még ott is támadt a kísértő, talán a nem hívó családtagok még ott is piszkálták, és erről tudomást szereztünk, az ember szíve összeszorul, mert azt gondolnánk, hogy legalább a meghalása környékén a hívó ember talán nyugalmat kap. De még ott is előfordulhat, hogy megszégyenül a hívó ember? Senki nem akar ilyen halállal halni. És Jézus halála ilyen volt.

Jézus is elmondja a helyzetelemzését, de a helyzetelemzésében neki is – hát éppen azért, mert ezt a zsoltárt idézi – elhangzik, hogy őneki is van kiben bíznia. Ő is tudja, kinek a kezébe teszi le a lelkét. Nagyon bátorítónak lesz így ennek a zsoltárnak az üzenete, mert nemcsak Dávid tapasztalata miatt, hanem most már az Úr Jézus tapasztalata miatt, igazsága, kijelentett igazsága miatt is gondolhatunk magunkra.

Péter 1. levelében, amely levél minősítetten is szenvedő keresztyéneknek szóló, ilyen módon ír az apostol, a 4. rész 19. versét olvasom: „Annakokáért a kik az Isten akaratából szenvednek is, ajánlják néki lelküket mint hű teremtnék, jót cselekedvén.” Miről van itt szó?

Péter a levelében több helyzetet is említ, ahol szenvedtek az 1. század hívói. Az egyik legismertebb, és a 21. században is nagyon is jellemző helyzet, amikor a munkavállaló szenved a munkaadó miatt. Csak abban az időben nem volt lehetőség munkahelyváltásra. Hiszen rabszolgatartó társadalom, és a gonosz rabszolgatartó úr bántotta a hite miatt a hívó rabszolgáját. És nem volt lehetőség kimenekülni ebből a helyzetből. És majd olvassuk el Péter levelét, hogy az ilyen módon az Urért szenvedő hívó embernek is micsoda bátorítás lehet ez: „kezedre bízom lelkemet”. Itt nem halálról van szó, hanem arról, hogy minden nap újra meg újra a munkahelyen kőkemény szenvedés. Fizikai és lelki is.

Vagy gondoljunk István vértanúra. Ő pedig szintén az élete végén, élete utolsó pillanataiban ezt mondta – azt gondolom, ismerjük is az ő bizonyágtételét halála pillanatában –, a Cselekedetek könyve 7. rész 59. verse: „Megkövezék azért Istvánt, ki imádkozik és ezt mondja vala: Uram Jézus, vedd magadhoz az én lelkemet! Térdre esvén pedig, nagy fenszóval kiálta: Uram, ne tulajdonítsd nekik e bűnt! És ezt mondván, elaluvék.” Azaz meghalt. István vértanúnak nem naponta kellett hordozni a szenvedést, hanem ő az élete egy helyzetében az ellenségek miatt elkezd szenvedni, először csak gyalázást szóban, azután jött, hogy elfogják, és nagyon hamar, teljesen jogtalanul egyébként, de kivégzik megkövezéssel. De ő is átéli ezt, hogy van kire bízni a lelkemet ott neki is a meghalásban.

Végül is a szenvedés miért is következik be? Miért is van ez a helyzet? Kiderül, hogy nem is annyira az ellenség miatt már, hanem ahogy Péter a levelében meg is fogalmazta: Isten akaratából. Ne felejtjük el, hogy tulajdonképpen Jézus is nem is azért szenvedett a kereszten elsősorban, mert az ellenség bántotta. Még csak azért sem elsősorban, hogy megváltson bennünket – ez is benne van. Hanem mi volt az elsődleges cél? Engedelmes volt halálig, a keresztfának haláláig. Neki az Atya akaratát kellett végrehajtani. A János evangéliuma 13. részében ezért is olvassuk vele kapcsolatban, hogy mikor Jézus végiggondolja azt úgy magában, hogy ő honnan jött és hova megy, ez az Atyával való szeretetkapcsolata, ebben benne van az is, hogy mit kell neki majd tenni, és ezután jön: „mivel szerette az övéit e világon, mindvégig szeretete őket”.

Jézus szenvedése is tehát az Atya akaratából. És Jézus számára is, Dávid számára is, István számára vagy a Péter levelét olvasók számára is, amit itt a 31. Zsoltárban olvasunk: „kezedre bízom lelkemet” – nagyon nehéz körülmények között is van kiben bíznom, azt jelenti, teljesen mindegy, hogy milyen ez a helyzet, ha az Úrért vállalt, az Úrért való szenvedés, biztos a reménység. Mert az az Úr, akiért szenved, és aki miatt támad az ellenség testileg és lelkileg egyaránt, ez az Úr el fogja végezni a szabadítását.

Bizalom, bizalom, reménység és ennek a témának a kifejtése, versszakai keretbe foglalják a helyzetelemzés kifejtését tartalmazó versszakokat. 1-9. versek, majd a 20-25. versek. Tehát még a keret is mutatja, hogy a bizalom és a reménység, illetve bizalom és a reménység elején, végén, közte pedig a helyzetelemzés, de ott is – olvastuk – „de én az Úrban bízom”. Tehát még a helyzetelemzésben is benne van, hogy nem önmagában, hanem az Úrra figyelve.

Éppen ezért néhány gondolatban mindenképpen fontos, hogy lássuk meg, hogy hogyan is bátorít bennünket is ez a zsoltár, hogy miért is bízhat, hogyan is bízhat. Az ősi szöveget is megnézve beigazolódott a sejtésem. A Károli-fordításban is a magyar nyelv érthetősége miatt van így: „tebenned bízam, Uram”. Az ősi szövegben viszont a hangsúlyos az Úr személye, és a héber nyelvben ilyenkor azzal kezd, mindig a hangsúlyossal kezd a versekben vagy a mondatokban. Tehát: tebenned, Uram, bízam.

A zsoltárnak az egész indulása is azt jelzi, hogy van kiben reménykedni. És az Úrral kezd. Az Úr, az ismerős nekünk, de újra meg újra jó ezt emlékeztünkbe vésni: nem az Isten kifejezés, a Mindenható – ezek is nagyon fontos jellemzői a mi Istenünknek –, hanem az Úr. Ami önmagában hordozza, hogy szerető, személyes, jelenvaló, szövetségi hűségével ott levő mindenható Isten. Ez az Úr az, aki nemcsak teremtet, de szabadító Isten is, aki beteljesíti mind egyik ígését. Tebenned, Uram, bízam.

A 15. versben ezt olvastam a helyzetelemzés magyarázata során: „de én bened bízom, Uram”. Ez is elhangzik a közepén, de már rögtön a legelején elhangzik, hogy mivel az Úr az, aki, és ő hozzá tartozik, hiszen szolgálja, még akkor is, hogyha esetleg vétkezett, és a nagyon súlyos vétke, bűne miatt most hordozza annak a következményét, akkor is áll, hogy én ezzel az Úrral nem csak

szeretetkapcsolatban vagyok, hanem valaki, akiben bízhatok, bízhattam mindig. Múlt idő.

A „tebenned bíztam” kifejezés az ősi nyelven azt a fajta bizalmat jelenti, amely odaviszi, odamenekíti az embert ahhoz, akitől segítséget várhat. Oltalmat, menedéket keres, oda menekül valakihez, bízik valakiben. Itt az Úrban. Mert a folytatásban kiderült, hogy ez az Úr milyen számára. Kőszál, védővár. Tehát olyan az Úr, mint aki menedék. Mózes 5. könyve 32. részében többször is szerepel ez a kifejezés, hogy kőszál. Isten az ő népének a megtartója, mint egy vár.

A kép csak annyiban nehéz a jelentésére nézve, hogy ha egy várban vagyunk, akkor ott védettek vagyunk a külső támadásokkal szemben. Itt viszont arról van szó, hogy vár. Olyan az Úr, mint egy kőszál, mint egy végvár menedék, de a külső támadások még érhetnek, hiszen még nem történt meg a szabadítás. De mit él át a szenvedő Dávid? Mit élt át Jézus is? A támadás érhet, ennek az összes fájdalmát átérzi, de ha az Úrra gondol, akitől majd nem soká' kér is valamit, de ez az Úr legelőször is az, aki. Még nem igazolódott, hogy kicsoda is ő, de ez csak idő kérdése, mert én benned bíztam.

Az Úr Jézus váltságműve is, és a Péter levelében olvasott kijelentés, ahogy jeleztem már, Isten akaratából, ebben a zsoltárban is ott van, mikor ezt mondja: „vezess hát engem a te nevedért és vezérelj engemet”. Itt már nem a vár, védvár képe, hanem vezetés, vezérlés.

A 23. Zsoltárra gondoljunk: mint a pásztor vezérli, vezeti a nyáját, miközben védi. Még ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy. Tehát a te nevedért vezet az Úr, vezérel. Vezéreljen is a te nevedért. Most nagyon nehéz körülmények között vezet az Úr és vezérel, hiszen támadás alatt vagyok, szenvedek, de a te nevedért. Mert ami velem történik, az az Úrral is történik. Hogy is van az igében a Római levél 8. részében? Ha vele együtt szenvedünk, akkor vele együtt is dicsőülünk meg. Ott ezt mondja, hogy „vele együtt szenvedjünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg”.

A vele együtt gondolat miatt tehát, ami már az Úr Jézus váltságművére való utalásnál is megjelent, ha Jézus is tapasztalta ennek a zsoltárnak az igazságát, mi is tapasztalhatjuk őáltala, ővele, hogy micsoda ajándék, hogy bármi, ami szenvedés, az Úrért. Hadd mondjam újra: még ha nagyon fájó is, még ha az én bűnöm következményének kell elhordozni azt a nagyon nehéz igazságát, valóságát, de az Úr gyermekeként, az Úr Jézus tanítványaként hordozom, kell hordozni vele együtt. Isten akaratából szenvedni. Még hordozni kell, még nagyon fájdalmas, az egész embert áthatja ez – 10-14. versek –, de az Úrért. És őhózzá lehet menni menedéért.

Ennek az Úrba vetett bizalomnak – itt még a múlt idő hangzott, hadd jelezsem újra az elején – a 6. vers a csúcspontja. Ezután még a 7-9. versekben szintén múltbeli örömteli emlékezés van, de a 6. versben fogalmazódik meg, hogy kezedre bízom lelkemet. Ez egy nagyon fontos kép, mert beszél arról is a 16. versben, hogy az ellenség keze. Ott van az ellenség keze is. Pont az ellenség keze miatt van a szenvedés, de ezek közepette is azért nem szégyenít meg a reménység, mert a te kezedre bízom lelkemet. A lelkemet így is fordítható, hogy

életemet, csak a meghaláskor ugye a lelkünk, az nem megsemmisül, hanem a lelkünk az Úré, a lélek az Úrhoz mehet a testtől elvállva. Mi valljuk ilyen értelemben a lélek halhatatlanságát. De a csúcspont ez a 6. vers.

Bízom – ez a szó azt jelenti, hogy valamit leteszek, ráhelyezek valakire azért, hogy gondozza, gondoskodjon róla. Tehát letenni, rátenni, mondjuk valakinek a kezébe, és ő gondoskodjon most már arról. Az Úr Jézusnak a Lukács evangéliumában megfogalmazott kijelentése egyébként így is szól: „Atyám, a te kezeidbe *teszem le* az én lelkemet” – a Károli így fordítja, a „teszem le” kifejezést dőlt betűvel. „Atyám, a te kezeidbe *teszem le* lelkemet.” Rád bízom az életemet, a lelkemet.

Azt mondja, hogy azért is teheti ezt, mert „ó, Uram, hűséges Isten”. Előtte az is elhangzik, „te váltasz meg engemet”, de testvérek, most itt is először szeretném jelezni, hogy fontosabb, hogy ki is ez az Úr, akinek a kezébe teheti le lelkét. Az Úr, a hűséges Isten. A hűséges, az igazságosan ítélő, a szilárdságot, stabilitást, megbízhatóságot jelentő Isten. Amikor az Úr Jézus is tehát készül végérvényesen beteljesíteni az ígéret Messiása megváltó művét, akkor ezt a zsoltárt idézi.

Emlékezzünk arra, hogy még az elvégeztetett kijelentése előtt, János evangéliuma 19. részéből tudjuk, tudta Jézus, hogy neki be kell teljesíteni azt az ígéretet, hogy a Messiás kimondja: szomjazom. És ezt Jézus kimondta. Ezután elhangzott, hogy elvégeztetett. És nem tudjuk pontosan János, Lukács, Márk vagy Máté evangéliumából, hogy most ezután még mennyi idő telt el. Egy biztos, néhány perc legfeljebb. Három és négy óra között valamikor délután történt meg ez, amikor Jézus kimondja a 31. Zsoltárt idézve az utolsó szavait. Tehát az Úr Jézus is amikor kimondja ezt, hogy: Atyám, a te kezébe *teszem le* lelkemet – és azt olvassuk, hogy „és ezt mondván lehajtotta fejét és meghalt”, akkor jelzi, hogy itt valamit Isten cselekszik. Ő ugye Isten Fiaként teszi. De azért teszi, mert tudja, hogy én elvégeztem, amit elvégeztem, én tehát nem elveszni fogok, hanem megyek a mennybe.

Az Úr Jézus az ítéletünket, a kárhozatunkat ekkorra már elhordozta. „Szálla alá poklokra” kijelentés a hitvallásunkban, az arra a rettenetes állapotra vonatkozik, amit Jézus akkor élhetett át a kereszten függve, amikor ezt kellett mondania: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Ez a rettenetes, de számunkra mégis hihetetlen nagy isteni szeretetet igazoló jelző mondata is az elvégeztetett kijelentése előtt hangzott el. Jézus tehát tudta, hogy mindent elvégzett, és ő megy a mennybe az Atyához. Isten, a mennyei Atya cselekszik, de Jézus esetében Isten, hiszen ő isteni Fiú, cselekszik – kezedre bízom lelkemet. Dávid pedig ennek az Istennek a szolgája, de mondjuk így, gyermeke, ahogy mi is, a Péter levelét olvasó szenvedő keresztyének is.

Ki az tehát, akinek a kezére bízhatja magát a hívő? Az Úr Jézusnak mennyei Atya. Nekünk is mennyei Atya. Csak Jézusnak más módon, hiszen ő az egyszülött Fiú, mi pedig Isten gyermekei. De az is olyan bátorító lett nekem, hogy István vértanúról mit is olvastam? Nem azt mondta, hogy: – Atyám vagy Uram, a te kezedre bízom lelkemet, vedd magadhoz lelkemet! Hanem István

vértanú az Úr Jézust említi, említette, hogy „Uram, Jézus, vedd magadhoz az én lelkemet.” Mivel az Úr Jézus átélte a 31. Zsoltárt is, ezért nekünk, amikor ezt mondjuk, hogy te benned bízom, Uram, de én benned bízom, Uram, akkor ezek a kifejezések ugyanúgy Jézusra is vonatkoznak. Nemcsak mennyei Atya, hanem az a Fiú, aki megváltott bennünket.

Elmélyíti, testvérek, ennek a zsoltárnak a jelentés lehetőségét, hogy ki is az az Isten, akinek a kezére bízhatjuk magunkat. Már nemcsak az Atya, hanem a Fiú is. Van, amikor betegen vagy esetleg szenvedve, lehet, hogy naponta a munkahelyen, és nincs lehetőség munkahelyváltásra, mert akkor csak rosszabb jönne. De a szenvedés lehetséges családban is. Gondoljunk arra, mikor a Korinthusi levélben is beszélt arról Pál, hogy a hívő házastársnak a hitét, a hívő életét nem hajlandó elviselni a hitben még nem járó házastárs, és ezt jelzi is. Itt naponta szenvedés. Kőkemény, nehezen elhordozható fájdalmas érzések. Néha még fizikai fájdalom is, és milyen szomorú ez. „Kezedre bízom lelkemet.” Nemcsak a meghaláskor, hanem bármikor, amikor szenvedni kell az Úrért.

Mert nem az ellenség keze az erősebb, hanem az Úr keze, hiszen ő Atya, az egyszülött Fiú. István vértanú egyébként ezt az Úr Jézust látta ott az Atya jobb-jánál, de nem ülve, hanem állva. Majd nézzük meg a Cselekedetek könyve 7. részében. Még ott van a tárgyalóteremben, és elmondja az égre emelve szemeit, hogy mit lát. És látja az Úr Jézust állni az Atya jobb-jánál. Ez azért is van, mert a hitvallásban azt valljuk meg, hogy „ült az Atya Isten jobb-jára”, és vannak ilyen ígék is, hogy ül az Atya Isten jobb-ján, ez az ő méltósága, hogy uralkodik. De amikor István állva látja Jézust, benne van, hogy ez az Úr Jézus nagyon is aktív akar lenni István miatt is. Nagyon jól tudja Jézus, hogy mi van az ő szolgálá-
val, akit most éppen akkor még ott csak gyűlölnek, bedugják a fülüket és viszik ki a vesztőhelyre, hogy megkövezzék. És amikor már alig tud beszélni a fájdalomtól a megkövezés miatt, ekkor mondja, hogy: Uram, Jézus, vedd magadhoz a lelkemet.

Tehát, kezedre bízom lelkemet, a 6. versben. Arra, akire bízhatja magát, az isteni kéz ereje, hatalma, tehát az isteni személy és az isteni erő, méltóság, hűség, szilárdság mind-mind ebben a versben felragyog. És az Úr Jézus idézése miatt számunkra még mélyebben, mint Dávid számára. Bár itt helyesbíték: Dávid is a messiási ígéretek miatt élhette át ennek a zsoltárnak a valóságát.

Mikor azt mondja, hogy te váltasz meg engemet, „kezedre bízom lelkemet, te váltasz meg engemet”, ez már csak szinte ráadás az eddig elmondottak miatt. Hát ha van kinek a kezére bízni magamat szenvedés között is, akkor tudom, hogy akire bízom magam, az én Megváltóm. Ez múlt idő. Ő most is az. „Te váltasz meg engemet.” Majd ez az Úr tudja, hogy milyen módon végezze el ebben a helyzetben az ő szabadítása tényét. Te váltasz meg engemet – a megváltás reménysége. De a reménység, emlékszünk, a jövőre tekintő, jelenben meg-
élt, de a múlt isteni tette alapján alapuló bizalom, bizonyosság. Jövőbeni, jelenben átérezve, átélve a múlt biztos talaján.

Mivel megváltó Úr, elvégzettetett kijelentése igazolja ezt számunkra is, teljesen bizonyosan tudhatom, hogy megvált. Noha nagyon nehéz, de a mártír-

halál, amikor az Úrért meg is ölik az övéit, mégiscsak megváltás. Hiszen Pál is kívánt az Úrral lenni, mert az jobb. Amikor pedig a családi helyzetben vagy a munkahelyi körülmények között vagy más formában kell tapasztalni, lehet, hogy naponta a szenvedés helyzetét, állapotát, ami nagyon fájdalmas, ott is áll, hogy nem az idő dönti el, hogy mikor van a megváltás. Valamiért az Úr még nem adott megoldást.

Erről szól a folytatásban mindenképpen az ige. És még csak a 6. versnél vagyunk, de a 6. vers üzenete már nagyban összefoglalja az összes többi. A többi az csak kikristályosítja, újra meg újra megerősít, ami már abban is elhangzott, fontos tehát hogy a múlt isteni tettén alapul a reménysége. Pálnak, amikor Isten mondta: „elég néked az én kegyelmem”, megmaradt az erőtelensége, de ugye úgy folytatta, „azért dicsekszem az én erőtlenségeimmal, mert amikor erőtelen vagyok, akkor vagyok erős”. Azaz számára minden nap, amikor érezte az erőtelenségét, ez a megváltott biztos tény, igazság, hogy elég néked az én kegyelmem valósult meg. És ő ezt tudta, mert az Úr elmondta. Az én erőm a te erőtlenséged közepette. Elég a kegyelmem. És minden nap erre emlékezhetett.

Azóta is, testvérek, hát nálunk is hány drága lelki testvérünk igazolta ezt, hogy nagyon nehéz körülmények között is újra meg újra mondták, de elég az Úr kegyelme. Mert a te váltasz meg engemet, ezt hirdeti, hogy az Úr a megváltó, ő elvégzett mindent, és elvégeztetett váltságműve teljes bizonyossággal igazolja, hogy ő a nehéz helyzetben is igazolja majd a megváltás tényét.

A 10. verstől kezdődően közben őszintén elmondja, elmondhatja, hogy mit érez. És itt nagyon fájó mondatok vannak. De előtte, a 7-9. versekben ennek a megváltó Úrnak, ennek a szabadtó Úrnak a korábbi tettei, jóindulata, könyörülő kegyelmes tetteit magasztalja. Tehát nemcsak a személye, hanem a tettei, korábban is, amit tett. A megváltó művének a részletezése. Ez is elhangzik, hálás és örömteli szívvel, és aztán jön a 10. verstől nagyon fájónak hangzó, és az is, mert elmondja őszintén a zsoltáros, hogy mit érez. Nyomorúsága van, ahogy jeleztem, testileg, lelkileg szenved. Ezt az első gondolatban a magyarázat során elmondtuk. Viszont nagyon fontos, hogy elhangzik a 15. versben: de én benned bízom. És még mindig beszél az ellenségről, hogy milyenek. De ahogy jeleztem az elején, még a helyzetelemzése is az Úrra figyel: de én benned bízom.

16. verset csak megemlítem, mert ismerjük és olyan kedves számunkra: életem ideje a te kezében van. Itt is az Úr keze. „Életem ideje a te kezében van.” Mikor meglátogattuk Horváth Géza tiszteletes úrral az egyik asszonytestvérünket a kórházban rákos betegen, olyan megható volt, mikor elmondta, hogy mennyire az Úr kezébe tudta letenni az ő élete idejét. Mert az Úr tudja, hogy meddig élhet. „Életem ideje a kezében van.” Akkor is, amikor naponta talán szenvedek otthon vagy bárhol, akkor is, amikor nem a halálom pillanatát várom, hanem várom, hogy az Úr mikor vesz magához.

Amikor a 20. verstől kezdődően lezárja a már 6. versben is kijelentett, minősítetten kijelentett igazságokat, akkor megfogalmazódik két versben a reményteli várakozás. A 22-23. versekben megfogalmazza azt az előre Istent dicsőítő bizonyosságot, hogy az Úr megdicsőíti magát öbenne. Az Úr szabadí-

tását, megoldását előre magasztalja. Két versben várakozás, jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig, két versben előre hálát ad, de nemcsak hála, hanem dicsőítés. Azután pedig a két záróvers, 24-25. versek, buzdítják a többieket. Szeressétek az Urat, legyetek erősek, bátorodjék szívetek. Tehát az utolsó néhány versben a zsoltár végén azért is, hogy keretbe foglalhassa a helyzet elemzését, ahogy jeleztem az elején, elmondja, hogy akkor az az Úr, akiről már eddig is hitvallást tett, milyen is.

És ha ő olyan, és ha igaz az, hogy de én benned bízom, akkor szinte feszült várakozással várom, hogy mikor és hogyan szabadít. Vajon mit akar elvégezni annak az életében, aki miatt én éppen most szenvedek hívóként? Hiszen az Úr megtehetné, hogy megszabadítson tőle, de még valamiért nem szabadított meg. Vajon mi az Úr akarata, terve, célja? Ez a reménytelen várakozás – majd olvasuk el az igében újra – ilyen felhangot is bír, hogy az Úrra nézzek, én szenvedek, de vajon ez az Úr mit akar elvégezni abban, aki miatt.

És ha az az Úr ilyen Úr, akkor előre dicsőíti, hiszen az ő neve nem fog szégyenbe maradni. Megdicsőíti magát. Csak ennyit, hogy az Úr Jézus, amikor ki mondta ezt a mondatot: „Atyám, a te kezeidbe teszem le lelkemet”, akkor éppen készült meghalni, de azért, hogy legyőzze a halált, ami a feltámadásában nyilvánvaló lett, tehát Jézusnak ez a szava, mondata tulajdonképpen a meghalás előtti utolsó pillanatokban azt hirdette, hogy fel fog támadni. Mert ő él, elvégezte a váltságművet és fel fog támadni. Boldog reménység ez.

Amikor pedig buzdítja a zsoltáros is, Péter is, Jézus drága példája is buzdít: szeressétek ezt az Urat, szeressétek, „legyetek erősek és bátorodjék a ti szívetek mindnyájan, akik várjátok az Urat”. A várakozás, az nem kérdés. Azt mondja: „Legyetek erősek, bátorodjék szívetek.” Mert az Úr az, és a reménység nem szégyenít meg.

Józsué harcok előtt volt, és neki is hangzott ez: csak légy erős és bátor, ragaszkodj az Úr ígéjéhez, és győzni fogsz. Dániel barátai pedig ott vannak Nabukodonozor kezében látszólag, de ők is elmondják: a mi Istenünk ki tud minket szabadítani a te kezedből, ó király, a kemencéből is, de ha nem tenné is, mi akkor is csak őt imádjuk. Józsué harcok előtt, hogy győzzön, Dániel barátai élet-halál kérdésében, hogy győzzön az Úr.

A 31. Zsoltár szerzője is, hogy győzzön az Úr. Jézus maga is és mi is ezt élhetjük át. A reménység nem szégyenít meg bennünket sem.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Atyánk, téged, hogy az Úr Jézus minden egyes ígéretet beteljesített, és ezért hirdethette: elvégeztetett. Köszönjük, hogy mi ezen a megváltó művön láthatjuk, ki a mi szabadítónk és megtartónk. Köszönjük, hogy az ünnepek során minősítetten is hallhattunk a szabadító, a megtartó személyéről, munkájáról. De köszönjük, hogy a Zsoltárok könyvét is olvasva a napi csendességek során hány és hány helyzetben erősítettél.

Segíts, Urunk, hinnünk ezt, hogy a mi életünket, a mi lelkünket a te kezedre bízhatjuk. Köszönjük, Urunk, hogy akkor is lehet, hogy naponta hordoznunk

kell a szenvedést, de akkor is, hogyha a halál előtt kell állnunk. Magasztalunk azért, Urunk, hogy amit a zsoltáros is leírt, azt mi is átérezhetjük, átélhetjük. Őrizz meg bennünket minden kételkedéstől, a reménység bizonyosságát adjad nekünk, Urunk.

Köszönjük, hogy mi így fejezhetjük be ezt az esztendőt, és indulhatunk el az újba. Magasztalunk téged, hogy biztos a jövőnk. Segíts, Urunk, hogy ennek az örömével képviseljünk téged azok között, akik miatt talán szenvednünk is kell. Ezt olyan nehéz most így kimondani, de mégis szeretnénk hittel vállalni azt az utat, ami a te akaratod szerint való út. Köszönjük, hogy te vezérelsz bennünket. És köszönjük, Urunk, hogy a halál árnyéka völgyében is jó Pásztorként teszed.

Imádkozunk azokért, Urunk, akik valóban a testi betegség terhét hordozva imádkoznak és várnak gyógyulásra. Nekik is add meg, Urunk, az elég kegyelem erejét.

Könyörülj meg a mi népünkön is. bárcsak a mi népünk hozzád térne. Vezetőink is, Urunk. Adj a mi vezetőinknek is bölcsességet, alázatod, rád figyelmet. Akik közöttük hitben járnak, merjenek ők is vállalni szenvedésteljes utat is, ha kell.

És most is imádkozunk a kárpátaljai helyzetért, az ottani magyarokért, lelki testvéreinkért különösen is. Urunk, adj ott megoldást, kérünk, segítsd őket, adj békességet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk Jézus érdeméért.

Ámen.

608 Áldó hatalmak oltalmába rejtve

✂ Bonhoeffer, Dietrich (1906-1945)

🎵 Vizi István (1961-)

✂ Dóka Zoltán (1929-2000)

Ál - dó ha - tal - mak ol - tal - má - ba rejt - ve

Csak vár - juk bé - kén mind - azt, a - mi jó,

Mert Is - ten ő - riz hí - ven reg - gel, es - te,

Ő hű lesz, bár - mit hoz - zon a jö - vő.

2. Ha gyötri, bántja szívünket a régi,
És múlt napoknak terhe ránk szakad,
Megrettent lelkünk vigaszodat kéri,
Mit nekünk szerzett, Atyánk, szent Fiad.
3. S ha szenvedések kelyhét adod inni,
Mely színig töltött, keserű s nehéz,
Te segíts békén, hálával elvenni,
Hisz áldva nyújtja hű atyai kéz!
4. És ha az úton örömet adsz nekünk,
Ha szép napod ragyogva ránk nevet,
Biztasson, intsen sok nehéz emlékünkt,
Hogy életünket szenteljük neked.
5. A csend köröttünk mélyen szerteárad.
Hadd halljuk azt a tiszta éneket,
Amely betölti rejtett, szép világod,
Hol téged dicsér minden gyermeked!